

Od munduru do kariery – harcerstwo kształtuje liderów jutra

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 28, sierpień 2025 08:21

Katarzyna Sekuła

Odśłony: 560

Skauting to największy na świecie ruch edukacyjny dla dzieci i młodzieży, obecny na wszystkich kontynentach i zrzeszający ponad 68 milionów osób. Najwięcej skautów mieszka w regionie Azji i Pacyfiku, a najmniej w Europie. Po pandemii COVID-19 liczba członków organizacji skautowych zaczęła rosnąć, szczególnie w Ameryce i Afryce. Globalnie w ruch ten angażuje się około 3,3% osób w wieku 7–24 lata, przy czym w Europie wskaźnik wynosi 1,45%, co jest wynikiem wyższym niż w Ameryce, ale niższym niż w Afryce czy Azji i Pacyfiku.

W Polsce harcerstwo od wielu lat pozostaje jedną z najpopularniejszych form aktywności pozaszkolnej dzieci i młodzieży. Szacuje się, że w kraju działa co najmniej 170 tysięcy harcerzy i harcerek, z czego ponad 110 tysięcy należy do Związku Harcerstwa Polskiego – największej organizacji tego typu. Liczba członków ZHP w ostatnich latach dynamicznie wzrosła, co pokazuje, że harcerstwo nie traci na znaczeniu. Wpływ tego ruchu wykracza poza jego struktury, ponieważ działania podejmowane przez harcerzy – takie jak pomoc w sytuacjach kryzysowych czy zaangażowanie podczas uroczystości państwowych – oddziałują na setki tysięcy osób w całym kraju. Badania wskazują, że harcerstwo cieszy się w Polsce wysokim poziomem zaufania społecznego, porównywalnym z instytucjami charytatywnymi czy wojskiem.

Ruch harcerski rozwija u młodych ludzi kompetencje, które są coraz bardziej cenione na rynku pracy. Tzw. hot skills – czyli umiejętności miękkie – pozwalają lepiej radzić sobie w zmieniającym się otoczeniu zawodowym. Harcerze uczą się skutecznej komunikacji, współpracy, empatii, zarządzania emocjami, przyjmowania informacji zwrotnej oraz brania odpowiedzialności za własne działania. Kształtują odwagę w podejmowaniu wyzwań i szacunek wobec innych, a jednocześnie rozwijają zdolność rozwiązywania problemów i elastyczność w działaniu.

Program wychowawczy harcerstwa opiera się na idei uczenia się przez całe życie. Uczestnicy zdobywają nowe umiejętności i wiedzę poprzez system stopni i sprawności, które odzwierciedlają nie tylko osiągnięcia, lecz także postawy i kompetencje. Taki model motywuje do rozwoju osobistego i zawodowego oraz kształtuje gotowość do dalszej nauki w dorosłości.

Polska na tle Unii Europejskiej wypada słabo, jeśli chodzi o udział dorosłych w edukacji – szkolenia i kursy podejmuje się niemal dwukrotnie rzadziej niż średnio w UE. Tymczasem badania pokazują, że osoby, które już w młodości brały udział w aktywnościach rozwijających kompetencje społeczne, częściej decydują się na naukę w dorosłości. Harcerstwo sprzyja więc kształtowaniu postaw otwartości i gotowości do samodoskonalenia, co przekłada się na większą aktywność edukacyjną w późniejszych latach życia.

Harcerstwo w Polsce to nie tylko tradycja, lecz także praktyczna szkoła umiejętności przyszłości. Ruch ten wzmacnia młodych ludzi, ucząc ich odpowiedzialności, współpracy i elastyczności – cech kluczowych w świecie, w którym zmiana stała się codziennością.

Źródło: PIE